

KARTA MODUŁU / KARTA PRZEDMIOTU

Kod modułu	
Nazwa modułu	Mechanika płynów
Nazwa modułu w języku angielskim	Fluid mechanics
Obowiązuje od roku akademickiego	2012/2013

A. USYTUOWANIE MODUŁU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	Inżynieria Środowiska
Poziom kształcenia	I stopień <i>(I stopień / II stopień)</i>
Profil studiów	Ogólno akademicki <i>(ogólno akademicki / praktyczny)</i>
Forma i tryb prowadzenia studiów	stacjonarne <i>(stacjonarne / niestacjonarne)</i>
Specjalność	
Jednostka prowadząca moduł	Katedra Geotechniki i Inżynierii Wodnej
Koordinator modułu	dr inż. Łukasz Bąk
Zatwierdził:	dr hab. inż. Tomasz Kozłowski, prof. PŚk

B. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	podstawowy <i>(podstawowy / kierunkowy / inny HES)</i>
Status modułu	obowiązkowy <i>(obowiązkowy / nieobowiązkowy)</i>
Język prowadzenia zajęć	polski
Usytuowanie modułu w planie studiów - semestr	semestr 2
Usytuowanie realizacji przedmiotu w roku akademickim	semestr letni <i>(semestr zimowy / letni)</i>
Wymagania wstępne	<i>(kody modułów / nazwy modułów)</i>
Egzamin	nie <i>(tak / nie)</i>
Liczba punktów ECTS	3

Forma prowadzenia zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	inne
w semestrze	30		15		

C. EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY SPRAWDZANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Cel modułu	Celem przedmiotu jest zapoznanie z podstawową wiedzą z mechaniki płynów ukierunkowaną na zastosowania inżynierskie. Poznanie i zrozumienie podstawowych pojęć, zjawisk i praw rządzących przepływem płynów.
-------------------	---

Symbol efektu	Efekty kształcenia	Forma prowadzenia zajęć (w/c/l/p/inne)	odniesienie do efektów kierunkowych	odniesienie do efektów obszarowych
W_01	Ma ogólną wiedzę z zakresu mechaniki płynów pod kątem oceny właściwości cieczy.	W	IŚ_W01 IŚ_W12	T1A_W01 T1A_W02 T1A_W03 T1A_W04 T1A_W07
W_02	Zna podstawowe prawa i zjawiska opisujące zachowanie się płynu w statycznych warunkach równowagi.	W	IŚ_W01 IŚ_W12	T1A_W01 T1A_W02 T1A_W03 T1A_W04 T1A_W07
W_03	Zna podstawowe zjawiska i prawa rządzące przepływem płynów w instalacjach ciśnieniowych i grawitacyjnych.	W	IŚ_W01 IŚ_W12	T1A_W01 T1A_W02 T1A_W03 T1A_W04 T1A_W07
U_01	Potrafi opisać podstawowe parametry cieczy znajdującej się w ruchu	W	IŚ_U01 IŚ_U02 IŚ_U11 IŚ_U22	T1A_U01 T1A_U02 T1A_U05 T1A_U07 T1A_U08 T1A_U09 T1A_U15
U_02	Potrafi przy wykorzystaniu odpowiednich metod określić współczynnik oporów liniowych i chropowatości przewodu/koryta oraz potrafi eksperymentalnie wyznaczyć ich wartości	W/L	IŚ_U01 IŚ_U03 IŚ_U11 IŚ_U22	T1A_U02 T1A_U07 T1A_U08 T1A_U09 T1A_U15
U_03	Potrafi określić współczynnik oporów miejscowych oraz potrafi wyznaczyć eksperymentalnie jego wartość	W/L	IŚ_U01 IŚ_U03 IŚ_U11 IŚ_U22	T1A_U02 T1A_U07 T1A_U08 T1A_U09 T1A_U15
U_04	Potrafi sporządzić charakterystykę maszyny przepływowej	L	IŚ_U01 IŚ_U02 IŚ_U11 IŚ_U22	T1A_U01 T1A_U02 T1A_U05 T1A_U07 T1A_U08 T1A_U09 T1A_U15
U_05	Potrafi wyznaczyć punkty pracy układu przepływowego	L	IŚ_U01 IŚ_U02 IŚ_U11 IŚ_U22	T1A_U01 T1A_U02 T1A_U05 T1A_U07 T1A_U08 T1A_U09 T1A_U15
U_06	Potrafi sporządzić charakterystykę prostoliniowego odcinka przewodu uzbrojonego w zasuwę i inne elementy przepływowe	L	IŚ_U01 IŚ_U03 IŚ_U11 IŚ_U22	T1A_U02 T1A_U07 T1A_U08 T1A_U09

				T1A_U15
U_07	Postępuje zgodnie z zasadami BHP obowiązującymi w Laboratorium	L	IŚ_U26	T1A_U11
K_01	Potrafi w sposób odpowiedzialny pracować nad danym zagadnieniem	L	IŚ_K01 IŚ_K05	T1A_K03 T1A_K04
K_02	Potrafi w sposób merytoryczny formułować wnioski	L	IŚ_K07	T1A_K07
K_03	Ma świadomość podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych	W/L	IŚ_K03	T1A_K01 T1A_K02

Treści kształcenia:

1. Treści kształcenia w zakresie wykładu

Nr wykładu	Treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu
1	Wprowadzenie. Podział i przedmiot mechaniki płynów, podstawowe definicje. Płyn jako ośrodek ciągły. Płyny rzeczywiste i doskonałe. Podstawowe jednostki układu SI. Definicje ciała stałego, cieczy i gazu oraz różnice między nimi.	W_01 K_03
2	Własności fizyczne płynów. Metody badawcze mechaniki płynów. Zastosowanie mechaniki płynów. Podstawowe modele płynów: newtonowskie i nienewtonowskie.	W_01 K_03
3	Statyka płynów - podstawowe pojęcia. Ciśnienie jako wielkość skalarowa. Jednostki ciśnienia. Rodzaje ciśnień. Rozkład ciśnienia i temperatury w atmosferze ziemskiej. Przyrządy do pomiaru ciśnienia.	W_02 K_03
4	Siły działające w płynach. Podstawowe prawa hydrostatyki: prawo Pascala i prawo Eulera. Równowaga cieczy w naczyniach połączonych.	W_02 K_03
5	Parcie cieczy na powierzchnie płaskie. Parcie cieczy na powierzchnie płaskie. Obliczenie parcia, środek parcia, punkt zaczepienia wypadkowej parcia. Parcie cieczy na dno naczynia - paradoks Stevina.	W_02 K_03
6	Równowaga ciał pływających: prawo Archimedesesa, stateczność ciał pływających, wysokość metacentryczna.	W_02 K_03
7	Kinematyka płynów – wybrane zagadnienia. Podstawowe pojęcia i definicje dotyczące ruchu cieczy.	W_03 U_01 K_03
8	Metody analityczne badania ruchu płynów – metoda Lagrange'a i Eulera. Elementy ruchu cieczy. Ruch potencjalny, metody badań. Ruch wirowy.	W_03 K_03
9	Dynamika płynów. Podstawy dynamiki płynów doskonałych. Ciecz doskonała, ciecz rzeczywista. Rodzaje ruchu: ruch ustalony i nieustalony, jednostajny i zmienny.	W_03 U_01 K_03
10	Podstawowe prawa i równania hydrodynamiki. Równanie ciągłości ruchu. Równanie Bernoulliego dla cieczy doskonałej.	W_03 K_03
11	Równanie Bernoulliego dla cieczy rzeczywistej. Wykres Ancony.	W_03 U_02 K_03
12	Przepływ laminarny, przejściowy i turbulentny. Liczba Reynoldsa. Warstwa przyścienna. Profile prędkości. Przyrządy do pomiaru natężenia przepływu oraz sposoby określania chropowatości przewodu.	W_03 U_02 K_03
13	Straty hydrauliczne wywołane tarcieniem. Straty hydrauliczne wywołane oporami miejscowymi. Sposoby doświadczalnego określania strat energii.	W_03 U_02

		U_03 K_03
14	Problemy dynamiki gazów. Równanie bilansu energii. Własności termodynamiczne gazów.	W_03 K_03
15	Przepływ izotermiczny i nieizotermiczny. Równanie Bernoulliego dla gazów. Wpływ gazu przez otwory i dysze.	W_03 K_03

2. Treści kształcenia w zakresie ćwiczeń

Nr zajęć ćwicz.	Treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu

3. Treści kształcenia w zakresie zadań laboratoryjnych

Nr zajęć lab.	Treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu
1	Zapoznanie się z zasadami BHP obowiązującymi w Laboratorium Hydraulicznym	U_07
2	Wyznaczenie współczynnika strat liniowych.	U_02 K_01 K_02
3	Wyznaczenie współczynnika strat lokalnych.	U_03 K_01 K_02
4	Wyznaczenie charakterystyki rurociągu.	U_06 K_01 K_02
5	Wyznaczenie charakterystyki maszyny przepływowej.	U_04 K_01 K_02
6	Pomiar punktu pracy układu przepływowego.	U_05 K_01 K_02
7-8	Wyznaczenie linii ciśnienia w instalacji wodociągowej.	U_02 U_03 U_04 U_05 U_06 K_01 K_02

4. Charakterystyka zadań projektowych

Nr zajęć lab.	Treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu

5. Charakterystyka zadań w ramach innych typów zajęć dydaktycznych

Metody sprawdzania efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia <i>(sposób sprawdzenia, w tym dla umiejętności – odwołanie do konkretnych zadań projektowych, laboratoryjnych, itp.)</i>
W_01	Kolokwium
W_02	Kolokwium
W_03	Kolokwium
U_01	Kolokwium
U_02	Sprawozdanie, Kolokwium
U_03	Sprawozdanie, Kolokwium
U_04	Sprawozdanie, Kolokwium
U_05	Sprawozdanie, Kolokwium
U_06	Sprawozdanie, Kolokwium
K_01	Sprawozdanie, Kolokwium
K_02	Sprawozdanie, Kolokwium
K_02	Kolokwium

D. NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS		
	Rodzaj aktywności	Obciążenie studenta
1	Udział w wykładach	30
2	Udział w ćwiczeniach	-
3	Udział w laboratoriach	15
4	Udział w konsultacjach (2-3 razy w semestrze)	3
5	Udział w zajęciach projektowych	-
6	Konsultacje projektowe	-
7	Udział w egzaminie/zaliczeniu	2
8		
9	Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	50 <i>(suma)</i>
10	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego <i>(1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta)</i>	2,0
11	Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	7
12	Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	-
13	Samodzielne przygotowanie się do kolokwium	-
14	Samodzielne przygotowanie się do laboratoriów	7
15	Wykonanie sprawozdań	8
15	Przygotowanie do kolokwium końcowego z laboratorium	3
17	Wykonanie projektu i prezentacji multimedialnej	-
18	Przygotowanie do zaliczenia	
19		
20	Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	25 <i>(suma)</i>
21	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy <i>(1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta)</i>	1,0
22	Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75
23	Punkty ECTS za moduł <i>1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta</i>	3,0
24	Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym <i>Suma godzin związanych z zajęciami praktycznymi</i>	33
25	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym <i>1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta</i>	1,32

E. LITERATURA

Wykaz literatury	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bartosik A., Mechanika płynów. Kielce. Wydawnictwo Politechniki Świętokrzyskiej 2005 2. Bartosik A., Laboratorium Mechaniki Płynów. Kielce. Wydawnictwo Politechniki Świętokrzyskiej 2005 (skrypt nr 413) 3. Grabarczyk C., Przepływy cieczy w przewodach. Metody obliczeniowe. Poznań. Envirotech 1997 4. Jeżowiecka – Kabsch K., Szewczyk H., Mechanika płynów. Wrocław. Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej 2001 5. Lubczyńska U., Hydraulika stosowana w inżynierii środowiska. Kielce. Wydawnictwo Politechniki Świętokrzyskiej 2004 (skrypt nr 402) 6. Mitosek M., Mechanika płynów w inżynierii środowiska. Warszawa. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej 1997 7. Orzechowski Z., Prywer J., Zarzycki R., Mechanika płynów w inżynierii środowiska. Warszawa. WNT, 1997 8. PN – 76/M – 34034 Rurociągi. Zasady obliczeń strat ciśnienia 9. Troskoleński A.T., Hydromechanika. Warszawa. WNT 1969 10. Walden H., Stasiak J., Mechanika cieczy i gazów w inżynierii sanitarnej. Warszawa. Arkady 1971
Witryna WWW modułu/przedmiotu	